

Uraorientaatiokartoitus

Käytä numerointia 1-6 (1 ei pidä koskaan paikkaansa – 6 pitää aina paikkansa) arvioidaksesi miten paikkaansa pitäviä väittämät ovat kohdallasi.

- ___ 1. Unelmoin olevani niin hyvä siinä mitä teen, että minun asiantuntijan neuvojani pyydetään jatkuvasti.
- ___ 2. Olen tyytyväisimmilläni työstäni kun minulla on mahdollisuus koordinoida ja ohjata muiden työskentelyä.
- ___ 3. Unelmoin urasta, joka mahdollistaa minulle vapauden tehdä työtäni kuten haluan ja määrätä aikatauluistani itse.
- ___ 4. Turvallisuus ja pysyvyys ovat minulle tärkeämpiä kuin vapaus ja itsemääräämisoikeus.
- ___ 5. Etsin jatkuvasti ideoita, jotka mahdollistaisivat, että voisin perustaa oman yrityksen.
- ___ 6. Tunnen onnistuneeni urallani vain, jos minulla on tunne, että olen tehnyt jotain todellista yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi.
- ___ 7. Unelmoin urasta, jossa voin ratkaista ongelmia ja pärjätä tilanteissa, jotka ovat erittäin haastavia.
- ___ 8. Lähtisin mieluummin organisaatiosta kuin jäisin jos minulle osoitettaisiin tehtävä, jonka takia joutuisin tekemään kompromisseja henkilökohtaisten tai perheeseen liittyvien tavoitteiden suhteen.
- ___ 9. Tunnen onnistuneeni urallani vain, jos voin kehittää teknisiä ja toiminnallisia kykyjäni erittäin korkealle osaamistasolle.
- ___ 10. Unelmoin olevani vastuussa haasteellisesta ja monimuotoisesta organisaatiosta ja tekeväni päätöksiä, jotka vaikuttavat useiden ihmisten elämään.
- ___ 11. Olen tyytyväisimmilläni työhöni, kun olen täysin vapaa päättämään tehtävistäni, aikatauluistani ja toimintamuodoista.
- ___ 12. Lähtisin mieluummin organisaatiosta kuin ottaisin vastaan tehtävän, jossa varmuus työpaikasta organisaatiossa vaarantuisi.
- ___ 13. Oman yrityksen rakentaminen on minulle tärkeämpää kuin johtavan aseman saavuttaminen jonkun muun organisaatiossa.
- ___ 14. Olen tyytyväisimmilläni uraani silloin, kun minulla on mahdollisuus käyttää taitojani palvellakseni muita.
- ___ 15. Tulen olemaan tyytyväinen uraani vain, jos saan vastaani ja selviydyn todella vaikeista haasteista.
- ___ 16. Unelmoin urasta, joka antaa minulle mahdollisuuden yhdistää henkilökohtaiset tarpeeni, perheeni ja työni.

- 17. Minulle on houkuttelevampaa olla toiminnallinen johtaja erikoisosaamisalueellani kuin yleisjohtaja.
- 18. Tunnen onnistuneeni urallani vain, jos minusta tulee yleisjohtaja johonkin yritykseen.
- 19. Tunnen onnistuneeni urallani vain, jos saavutan täyden itsemääräämisoikeuden ja vapauden.
- 20. Etsin tehtäviä organisaatiossa, jotka luovat minulle turvallisuuden ja pysyvyyden tunteen.
- 21. Olen tyytyväisin uraani kun voin rakentaa jotain, joka perustuu täysin omille ideoilleni ja vaivannäölleni.
- 22. Taitojeni käyttäminen maailman työ- ja elinolosuhteiden parantamiseksi on minulle tärkeämpää kuin korkeaan johtotehtävään pääseminen.
- 23. Olen ollut tyytyväisin uraani kun olen ratkaissut ensisilmäyksellä ratkaisemattomia ongelmia tai selvinnyt tilanteesta todennäköisyyksistä huolimatta.
- 24. Tunnen olevani onnistunut elämässä vain, jos olen onnistunut tasapainottamaan henkilökohtaiset tarpeeni, perheeni ja urani.
- 25. Lähtisin mieluummin organisaatiosta kuin ottaisin vastaan työkiertoon kuuluvan tehtävän, joka ei vastaa erikoisosaamistani.
- 26. Haluaisin mieluummin yleisjohtajaksi kuin korkean tason asiantuntijajohtajaksi erikoisosaamisalueellani.
- 27. Mahdollisuus tehdä työtäni omalla tavalla, vapaana säännöistä ja rajoitteista on minulle tärkeämpää kuin turvallisuuden tunne.
- 28. Olen tyytyväisin työhöni, kun koen, että minulla on täysin turvattu olo sekä talouden että työpaikan pysyvyyden suhteen.
- 29. Tunnen onnistuneeni urallani vain, jos olen onnistunut luomaan tai rakentamaan jotain, joka on täysin oma tuotteeni tai ideani.
- 30. Unelmoin urasta, jolla voin vaikuttaa ihmisyyteen ja yhteiskuntaan.
- 31. Etsin työmahdollisuuksia, jotka todella haastavat ongelmanratkaisukykyäni ja kilpailuviettiäni.
- 32. Ura- ja perhe-elämän välinen tasapaino on minulle tärkeämpää kuin korkeatasoisen johtajapaikan saavuttaminen.
- 33. Olen tyytyväisin työhöni, kun voin käyttää lahjakkuuksiani ja erikoisosaamisiani.
- 34. Lähtisin mieluummin organisaatiosta kuin ottaisin vastaan tehtävän, joka vie minut sivuun yleisjohtajauralta.
- 35. Lähtisin mieluummin organisaatiosta kuin ottaisin vastaan tehtävän, joka rajoittaa itsemääräämisoikeuttani ja vapauttani.

- ___ 36. Unelmoin urasta, joka tarjoaa minulle turvallisuuden ja pysyvyyden tunteen.
- ___ 37. Unelmoin oman yritykseni perustamisesta ja rakentamisesta.
- ___ 38. Lähtisin mieluummin organisaatiosta kuin ottaisin vastaan tehtävän joka heikentäisi mahdollisuuksiani palvella toisia.
- ___ 39. Työskenteleminen ongelmien parissa, jotka vaikuttavat ratkaisukelvottomilta, on minulle mieluisampaa kuin johtajatasen paikan saavuttaminen.
- ___ 40. Olen aina etsinyt työmahdollisuuksia, joilla on pienimmät negatiiviset vaikutukset yksityis- ja perhe-elämään

Katso vielä vastauksesi läpi ja etsi sieltä ne väittämät, joille olet antanut kaikkein korkeimmat pisteet. Valitse KOLME väittämää, jotka mielestäsi pitävät parhaiten paikkansa sinun kohdallasi ja lisää niihin neljä pistettä kuhunkin. Siirrä nyt pisteesi pisteytyspohjaan, asteikko ei kuitenkaan varsinaisesti merkitse mitään ennen kuin olet lukenut seuraavien osioiden tekstit.

Pisteytysohjeet

Seuraavasta osiosta löydät vastauspohjan, jossa on tyhjät kohdat jokaiselle 40:lle väittämän vastaukselle järjestyksessä, jotta voit helposti siirtää vastauksesi arviointipohjasta pisteytyspohjaan. Kun olet siirtänyt luvut, laske yhteen pystysarakeissa olevat luvut ja jaa saatu tulos viidellä (vastauksien lukumäärä) saadaksesi keskiarvosi jokaiselle kahdeksalle ura-ankkurin ulottuvuudelle. Älä unohda lisätä neljää ylimääräistä pistettä niihin kolmeen kohtaan, joita pidät paikkansapitävimpinä ennen kuin lasket keskiarvosi.

Pisteytyspohja

Jokainen alla oleva tyhjä kohta vastaa yhtä arvioimaasi väitettä. Siirrä vastaukset edeltäviltä sivuilta tyhjiin kohtiin. Älä unohda lisätä neljää ylimääräistä pistettä kolmeen paikkansapitävimpään kohtaan. Laske yhteen jokaisen sarakkeen pisteet ja sen jälkeen jaa summa väittämien lukumäärällä ko. sarakkeessa (viisi). Lopputulos on itsearviointisi siitä kuinka totta kyseinen kohta on asteikossa sinun kohdallasi.

Selitykset sarakkeille ovat seuraavassa osiossa.

	TT	YJ	II	VP	YL	PO	AH	ET
	1. ____	2. ____	3. ____	4. ____	5. ____	6. ____	7. ____	8. ____
	9. ____	10. ____	11. ____	12. ____	13. ____	14. ____	15. ____	16. ____
	17. ____	18. ____	19. ____	20. ____	21. ____	22. ____	23. ____	24. ____
	25. ____	26. ____	27. ____	28. ____	29. ____	30. ____	31. ____	32. ____
	33. ____	34. ____	35. ____	36. ____	37. ____	38. ____	39. ____	40. ____
Total:	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	/5	/5	/5	/5	/5	/5	/5	/5
Keski- arvo	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Ura-ankkurin tunnistaminen

Seuraavassa kuvaukset ura-ankkurikategorioista, jotka esiteltiin luvussa neljä. Jos kuvaukset ovat liian yleisluonteisia, palaa takaisin kategorioihin muistin virkistämiseksi.

Tekninen/toiminnallinen osaamisalue

Jos ura-ankkurisi on osaaminen jollain teknisellä tai toiminnallisella alalla, et luopuisi mahdollisuudesta toteuttaa osaamistasi tuolla alalla ja jatkaisit niiden taitojen kehittämistä korkeimmalle mahdolliselle tasolle. Rakennat minäkuvasi näiden taitojen pohjalta ja olet onnellisimmillasi, kun työsi on haastavaa osaamisalallasi. Saatat haluta olla esimiehenä alallasi, mutta et ole kiinnostunut johtamisesta itsessään ja vältät yleisesimiehenä toimimista, koska joutuisit pois osaamisalueeltasi. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy ensimmäisestä sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa TT.

Yleisjohtamisen osaamisalue

Jos ura-ankkurisi on yleisjohtamisen osaamisalue, et luopuisi mahdollisuudesta edetä organisaatiossa tarpeeksi korkealle tasolle, jotta voit yhdistää muiden toimintaa laajasti eri yksiköiden välillä ja olla vastuussa tietyn yksikön tuloksellisuudesta. Haluat olla vastuussa ja tilivelvollinen kokonaistuloksesta ja peilaat omaa työtäsi organisaation menestyksen kautta. Jos olet tällä hetkellä teknisessä tai toiminnallisessa roolissa, näet sen oppimismahdollisuutena. Kuitenkin tarkoituksenasasi on päästä yleisluontoisempaan tehtävään niin pian kuin mahdollista. Sinua ei kiinnosta olla korkeassa asemassa asiantuntijajohtajana jossain tietyssä funktiossa. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy toisesta sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa YJ.

Itsemääräämisoikeus/itsenäisyys

Jos ura-ankkurisi on itsemääräämisoikeus/itsenäisyys, et luopuisi mahdollisuudesta määritellä työsi omalla tavallasi. Jos olet töissä organisaatiossa, haluat olla tehtävissä jotka tarjoavat sinulle mahdollisuuden määrätä miten ja milloin työskentelet. Et siedä yrityksen sääntöjä ja rajoituksia ja pyrit tehtäviin, joissa on etsimääsi vapautta eli esimerkiksi konsultointi- tai opetustehtäviin. Saatat kieltäytyä ylennyksestä tai muusta urakehityksestä säilyttääksesi itsemääräämisoikeutesi. Saatat jopa pyrkiä yksityisyrittäjäksi saavuttaaksesi itsemääräämisoikeutesi. Tämä ei kuitenkaan ole sama motivoimistekijä kuin myöhemmin kuvailtava yrittäjähenkilön luovuus. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy kolmannesta sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa II.

Varmuus/pysyvyys

Jos ura-ankkurisi on turvallisuus/pysyvyys, et luopuisi työn varmuudesta tai virasta yrityksessä tai muussa organisaatiossa. Pääasiallinen tavoitteesi on saavuttaa onnistumisen tunne, jotta voit olla rauhallisin mielin. Tämä ankkuri näyttäytyy myös tarpeena taloudelliseen turvallisuuteen (kuten eläkevakuutukset) tai varmuuteen työsuhteessa. Pysyvyys voi tarkoittaa esimerkiksi vaihtokauppaa, jossa teet kaiken mitä työnantaja toivoo saadaksesi vaihdossa esimerkiksi lupauksen vakituisesta työstä tai virasta. Sinulle työn sisältö ja asema ovat vähemmän oleellisia, vaikka saatat nousta korkeaan asemaan, jos taitosi tarjoavat siihen mahdollisuuden. Kuten itsemääräämisoikeudessa, jokaisella on jonkin asteinen tarve pysyvyyteen ja varmuuteen erityisesti taloudellisesti haastavina aikoina tai ennen eläkkeelle jäämistä. Kuitenkin niille ihmisille, joille tämä on ura-ankkuri varmuus ja pysyvyys ovat jatkuvasti ajankohtaisia ja heidän koko minäkuvansa rakentuu varmuuden ja pysyvyyden hallinnan ympärille. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy neljännessä sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa VP.

Yrittäjähenkkinen luovuus

Jos ura-ankkurisi yrittäjähenkkinen luovuus, et luopuisi mahdollisuudesta perustaa oma yritys tai organisaatio. Se perustuisi kyvyillesi ja halullesi ottaa riskejä ja selviytyä haasteista. Haluat todistaa maailmalle, että pystyt luomaan yrityksen, joka on oman ponnistelusi tuote. Saatat työskennellä muissa yrityksissä sillä aikaa, kun opettelet ja arvioit tulevaisuuden mahdollisuuksia, mutta siirryt omillesi heti, kun se on mahdollista. Haluat, että yrityksesi on taloudellisesti menestyksenkäs todisteena omasta osaamisestasi. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy viidennestä sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa YL.

Palvelus/omistautuminen aatteelle

Jos ura-ankkurisi on palvelus/omistautuminen aatteelle, et luopuisi mahdollisuudesta työskennellä saavuttaaksesi jotain arvokasta. Kuten tehdä maailmasta parempi paikka elää, ratkaista ympäristöhaasteita, lisätä ihmistenvälistä harmoniaa, auttaa toisia, lisätä ihmisten turvallisuutta, parantaa sairauksia uusien tuotteiden avulla ja niin edelleen. Tavoittelet kyseisiä mahdollisuuksia, vaikka se tarkoittaisi vaihtamista toiseen yritykseen, etkä ota vastaan ylennystä tai siirtoa jos se veisi sinut pois työstä, joka edesauttaa sinua toteuttamaan arvojasi. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy kuudennesta sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa PO.

Aito haasteellisuus

Jos ura-ankkurisi on aito haasteellisuus, et luopuisi mahdollisuudesta työskennellä ratkaisukelvottomilta vaikuttavien ongelmien parissa, päihittää kovia vastustajia tai

Tämä kaavake on tulostettu osoitteesta www.huippu-urheilija.fi

ylittää vaikeita esteitä. Ainoa ura tai työ, jota pidät merkityksellisenä on sellainen, joka antaa sinulle mahdollisuuden toteuttaa jopa mahdottomina pidettyjä asioita. Jotkut löytävät aitoa haasteellisuutta älyllisistä tehtävistä kuten insinööri, joka on ainoastaan kiinnostunut erittäin vaikeista suunnitelmista. Jotkut pitävät aidosti haasteellisina monimutkaisista ja monimuotoisista tilanteista, kuten strategiakonsultti, joka on kiinnostunut vain asiakkaista, jotka ovat konkurssin partaalla ja kaikki vaihtoehdot on jo käytetty. Joillekin aito haasteellisuus syntyy henkilöiden välisestä kilvoittelusta kuten ammattiuheilijalle tai myyntimiehelle, joka määrittelee jokaisen myyntitapahtuman joko voitoksi tai tappioksi. Uutuusarvosta, moninaisuudesta ja vaikeusasteesta tulee tavoitteita itsessään ja, jos jokin on helppoa, se on ehdottomasti tylsää. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy seitsemännestä sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa AH.

Elämäntapa

Jos ura-ankkurisi on elämäntapa, et luopuisi tilanteesta, joka antaa sinulle mahdollisuuden yhdistää henkilökohtaiset tarpeesi, perheen tarpeet ja uran vaatimukset ja tasapainoilla niiden välillä. Tavoittelet tilannetta, jossa kaikki elämäsi pääalueet toimivat yhdessä ja muodostavat kokonaisuuden. Siksi sinulla pitää olla ura, jossa on tarpeeksi joustavuutta yhdistämisen saavuttamiseksi. Saatat joutua uhraamaan jollain osa-alueella vaikkapa urakehityksessä (esimerkiksi muuttaminen toisaalle, joka tarkoittaisi ylennystä, mutta vaikuttaisi negatiivisesti elämäntilanteesi kokonaisuuteen). Määrität menestyksen laajemmin kuin vain urasi menestyksen kautta. Koet, että minäkuvasi on riippuvaisempi siitä kuinka elät elämäsi kokonaisuutena, mihin asetut ja kuinka kehität itseäsi kuin jostain tietyistä tehtävistä tai yrityksestä. Tuloksesi tässä kategoriassa löytyy kahdeksannesta sarakkeesta uraorientaatiokartoituksen pisteytyspohjassa kohdassa ET.

Oman ankkurin muodostaminen

Sinulla on kaksi lähdettä josta ura-ankkurisi muodostuu eli uraorientaatiokartoituksen pisteistäsi ja haastattelun teemoista ja rakenteesta. Haastattelutieto on luotettavampaa, koska se perustuu omaan historiaasi, kun taas kartoituksen pisteitä saattaa vääristää halusi nähdä itsesi jonkinlaisena.

Ensimmäiseksi järjestä ankkurikategoriat ykkösestä kahdeksaan niin, että ykköskategoria on se joka kuvaa sinua parhaiten ja kahdeksas kategoria on se joka kuvaa sinua huonoimmin. Järjestäminen olisi hyvä tehdä haastatteluparin avustuksella niin, että pyrkimyksenä olisi olla yksimielisiä siitä mihin järjestykseen kategoriat sinun kohdallasi kuuluvat haastattelun perusteella.

Saattaa olla, että keskimmäisten ankkurikategorioiden järjestys on epäselvä, mutta tärkeintä onkin tunnistaa ääripäät. Kun pohdit järjestystä, mieti mistä helpommin luopuisit (kohdat 6, 7, 8) ja mistä olisi vaikein luopua (kohdat 3, 2, 1). Yritä valita yksi kategoria, josta et missään olosuhteissa haluaisi luopua (kohta 1). Se on ura-ankkurisi.